

OPSTANDING, orgaan van de Vlaamse Clarté-groep (mei 1920 – februari 1921).

Een half jaar na de oprichting van een Vlaamse Clarté-afdeling te Antwerpen (september-oktober 1919) verscheen *Opstanding*, "Orgaan der Vlaamsche Clarté-groepen", een versmelting van het vorige Clarté-blad, *De Nieuwe Wereldorde*, met het communistische orgaan *De Internationale*. Over het gedachtegoed van Clarté verschenen in *Opstanding* artikels en pamfletten van Victor-Jozef Brunclair, Robert van Roosbroeck en Hendrik Tanrez. Voor de poëzie werkten Daan Boens en Albert van Hoogenbemt mee; voor het proza Jan Boon, Van Hoogenbemt en Paul van Ostaijen; de kritische bijdragen waren van de hand van Brunclair, Paul Kenis en Tanrez. Er verschenen ook buitenlandse bijdragen, onder anderen van Henri Barbusse, de initiator van Clarté in Frankrijk.

Toen het secretariaat van de Vlaamse Clarté op 15 mei 1920 van Antwerpen naar Brussel verhuisde, werd daar in de Kolenstraat 12 de bibliotheek en verzendboekhandel *Opstanding* ingericht, op initiatief van de Brusselse groep onder leiding van Tanrez en Kenis. Uit artikels in *Opstanding* blijkt dat de betrekkingen tussen deze Vlaamse Clartéïsten en de Franstalige afdeling in Brussel rond Paul Colin en *L'Art libre* niet al te vlot verliepen, met name over de Vlaamse kwestie. *Opstanding* maakte zich in het vierde nummer van zijn eerste jaargang bijzonder boos over de bewering van Colin dat Brussel *essentiellement français* was; het **activisme** had in Colins ogen de Vlaamse zaak veel schade berokkend, en voor de rest waren er wel idealisten bij te vinden, "maar ook veel schurken". Na de moord op het Antwerpse Clarté-lid Herman van den Reeck (11 juli 1920), van wie ook bijdragen verschenen waren in *De Nieuwe Wereldorde* en *Opstanding*, werd het augustus-nummer van *Opstanding* volledig aan hem gewijd. Clarté beschouwde hem als een slachtoffer van de "militaristisch-franskiljonse reaktie". Weldra kreeg het blad te kampen met financiële moeilijkheden. Het achtste en laatste nummer verscheen op 15 februari 1921 en was meteen het laatste spoor van de Vlaamse Clarté-groep.

LITERATUUR: G. Gheysens, *De invloed van het geestesinternationalisme van Romain Rolland en Henri Barbusse in enkele Belgische avant-garde tijdschriften (1919-1923)*, KUL, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1979; – H. Sweldens, *Opstanding (1920-1921): orgaan der Vlaamsche Clarté-groepen*, VUB, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1989.

ILLUSTRATIE(S), zie: Clarté-groep.

GODWIN GHEYSENS